

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA
UPRAVA ZA ZAŠTITU INDUSTRIJSKE SVOJINE

KLASA 65 (3)

IZDAN 20. avgusta 1922

PATENTNI SPIS ŠT. 428.

Grozdana Karakašević, Josip Konić i Mavro Wickerhauser, Zagreb.

Aparat za najavljivanje dubina u navigaciji.

Prijava od 18. juna 1921.

Važi od 1. decembra 1921.

Aparatu je svrha, da plovećim brodovima najavljuje automatički čas prekoračenja stano-vite dubine.

U praktičnoj navigaciji aparat će najaviti brodu opasnu ili drugu unaprijed određenu dubinu, koja se iz nautičkih razloga želi automatički i na vreme saznati; u sličnom smislu služiće također istraživanjima u pomorsko-znanstvene svrhe.

Ploveći će brod spustiti taj aparat u obliku torpeda sa strane trupa u željenu dubinu, a sa pramca vući ga konopom. Čim brod stigne na minimalnu dubinu, koja se želi saznati, aparat će se dotaknuti dna, a putem električnog kontakta zazvoniće na zapovjedničkom mostu palubi zvono (ili će zasijati žarulje) kao signal, da je određena dubina dostignuta.

Aparat u obliku torpeda može biti raznih dimenzija; nacrtani ima dužinu 100 cm. a promjer 20 cm; iz čvrstog je materijala (željeza, mjedi, drva ili sličnog). (slika 1) U težištu imade izrezan prostor **a**, u kojemu je smješten valjak **b** sa električnim kontaktom.

Valjak **b** (slika 1. 4.) tako je zatvoren, da voda u nj ne može prodrijeti, nosi iznutra dvije kontakt-šinke **c** (slika 1, 2, 4), a na oso-vini **e** (slika 1, 2, 4, 6) pričvršćena je kontaktna poluga **d** (slika 1, 2, 4).

Pošto je od osobite važnosti, da kontakti

ostaju suhi, osa **e** snabdjevena je na prolazu kroz valjak **b** na ove strane brtvenicom (zaptivačen) **o** (slika 4), a osim toga još je zaptivena svrsi shodno pričvršćenim fleksibilnim kaučukom **p** (slika 4).

Na istoj se osovini nalazi torziona opruga **f** (slika 4), koja ima tendenciju, da prekida (rastavlja) električni spoj.

Na oba kraja osovine **e** pričvršćen je izvan valjka po jedan krak **g** (slika 1, 4, 6), dug 70—80 cm; na donjem kraju nose ti kraci malene kotače **h** (slika 1, 7).

Sprijeđa nalazi se na aparatu krst sa četiri odbojna kraka **i** (slika 1, 6), koji se u produženju pomoću kraka **j** (slika 1, 6) i poprečnog kraka **k** (slika 1, 6) tako rekuć oslanjaju na krakove **g**.

Straga (slika 1, 3) nalazimo horizontalno **l** i vertikalno **m** krmilo; svako se pojedino krmilo pričvršćuje u najpodesnijem (na osnovi empirički ustanovljenom) položaju.

Nadalje su na aparatu pričvršćena po dva para okasan (slika 1, 6); jedan par na kojem aparat u određenoj dubini visi na gornjem dijelu (s obe strane težišta), a drugi određen za vučenje, na prednjem dijelu.

Tijelo torpeda ima, kako je to na slici 1, označeno-niz komunikacionih otvora **r**, koji dopuštaju, da se šuplji dijelovi **B i C** napune vodom.

Udubina A (slika 1) na prednjem dijelu služi za smještenje indikatora prigodom pokusa za ustanovljenje dubina, u kojima se aparat drži.

Clovnim tegom na donjoj strani torpeda (slika 1.) poluči će se ravnoteža i željena težina aparata.

Električni se kabel s (slika 1, 5, 8) vodi na palubu kroz poklopac t (slika 1) na valjku b, a dalje duž konopa v (slika 5), na kojemu visi aparat.

Na pramcu broda kao i na boku nalazi se sa strane, u razmaku od najmanje 40—50 metara (čim veći razmak tim bolje), po jedan od 2 metra dužine, u horizontalnom smjeru na ivicu broda otprilike okomito ležeći, stup z (slika 5); ti stupovi, budući odrenjeni za vodjenje konopa na kojem aparat visi, odnosno kojim se isti vuče, spriječavaju udaranje aparata o brod prigodom manipulacije spuštanja i dizanja.

Pomoću malenih vitla na palubi spustiće se i uvući spomenuti konopi po potrebi.

Dodje li u vožnji izloženi aparat, bilo ko-

tačima h ili u rjeđim slučajevima sa glavom (prednjim dijelom), u dotičaj sa dnom, kontakt će se, pomaknućem pomičnog sistema zatvoriti; u prvom slučaju pomoću krakova g, a u drugom slučaju putem krakova i, j, k, g.

Stanovita opasna dubina biće brodu na vreme javljena i time spriječena katastrofa.

Patentni zahtevi:

1. Aparat za najavljivanje dubina dna u navigaciji, sastojeći se iz tela koje ima oblik torpeda, te se spušta sa broda u vodu toliko koliko odgovara opasnoj dubini, odnosno pličini, naznačen time, da pomoću valjka b sa električnim kontaktom, smeštenim u prostoru a najavljuje zapovedniku broda opasnu dubinu dna.

2. Aparat za najavljivanje dubina dna u navigaciji u zahtevu pod 1 naznačen time, da dodje li aparat u doticaj sa dnom vode ili mora sa kotačima h ili sa glavom — kontakt se pomaknućem pomičnog sistema zatvori, i to pomoću krakova g, odnosno pomoću krakova i, j, k, g.

